

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. rugpjūčio 18 d. Nr. 21RE2-382 (AG2-267/13-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vilijos Astrauskienės, Lauros Bernikienės ir Ingos Drąsutavičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjai X. Y.,

2026 m. rugpjūčio 17 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos, trečiajam suinteresuotam asmeniui viešajai įstaigai „V“ dėl Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (data neskelbtina) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2026 m. liepos 2 d. sprendimu Nr.(duomenys neskelbtini) priimtas nagrinėti pareiškėjos X. Y. skundas atsakovei Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – ir Tarnyba), trečiajam suinteresuotam asmeniui viešajai įstaigai (toliau – VšĮ) „V“ (toliau – ir Įstaiga), kuriuo reiškiami reikalavimai:

1) panaikinti Tarnybos (data neskelbtina) raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ (toliau – ir Raštas) kaip nepagrįstą ir neteisėtą;

2) įpareigoti Tarnybą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos (data neskelbtina) skundą (Tarnyboje reg. Nr. (duomenys neskelbtini) ir atlikti VšĮ „V“ (juridinio asmens kodas (duomenys neskelbtini)) veiklos atitikties asmens sveikatos priežiūros veiklos teisiniam reguliavimui patikrinimą, įvertinant skunde pateiktus įrodymus, įskaitant: a) (data neskelbtina) susitikimo su įstaigos direktore (Z. Z.) garso įrašą su jos eksplisitiniais pareiškimais apie klinikinio psichologo, psichoterapeuto ir psichiatro dalyvavimą paslaugoje; b) Įstaigos direktorės pareiškimą, kad konkrečiai pareiškėjos dukters atveju paslaugos teikimui reikia klinikinio psichologo, psichoterapijos ir psichiatrinių žinių lygmens specialistų; c) konkretaus paciento – (duomenys neskelbtini) R. R. (gim. (duomenys neskelbtini) atvejį su dokumentuotais (duomenys neskelbtini);

3) įpareigoti Tarnybą motyvuotai atsakyti į pareiškėjos skunde iškeltą loginį prieštaravimą tarp dviejų Įstaigos direktorės pareiškimų – apie klinikinio profilio specialistus paslaugoje ir apie paslaugos nelicencijavimą;

4) įpareigoti Tarnybą patikrinti VšĮ „V“ personalo sudėtį ir kiekvieno darbuotojo profesinę kvalifikaciją, ypatingą dėmesį skiriant tam, ar pas įstaigą realiai dirba: a) klinikinis psichologas; b) psichoterapeutas; c) psichiatras, turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją – kaip teigia įstaigos vadovė.

Paaškina, kad (data neskelbtina) pareiškėja pateikė Tarnybai skundą dėl galimos neteisėtos sveikatos priežiūros veiklos – psichiatro, klinikinio psichologo ir psichoterapeuto paslaugų (duomenys neskelbtini) teikimo (toliau – ir Skundas), kurią vykdo VšĮ „V“ neturėdama sveikatos priežiūros įstaigos licencijos. Skundo pagrindą sudarė Įstaigos direktorės Z. Z. tiesioginiai pareiškimai, padaryti (data neskelbtina) susitikime su pareiškėja, kuriais ji teigė, kad Įstaigos paslaugos teikime dalyvauja psichiatras, klinikinis psichologas ir psichoterapeutas, kad šie specialistai turi klinikinio darbo psichiatrijos stacionare patirtį ir dirba su (duomenys neskelbtini), nors tuo pačiu metu Įstaigos vadovė pareiškė, kad paslauga formaliai nelicencijuota. Skunde buvo pateikti garso įrašo nuorašai su tiksliais laiko žymomis. (Data neskelbtina) Tarnyba priėmė skundžiamą Raštą, kuriuo iš esmės atsisakė atlikti tyrimą.

Pareiškėja teigia, kad Tarnyba neįvertino Skundo įrodinėjimo pagrindo. Skundžiamame Rašte nėra nei vienos motyvuotos nuorodos į Skunde pateiktą įrodymą – įstaigos direktorės Z. Z. tiesioginius pareiškimus garso įrašė. Tarnyba apsiribojo trečiojo asmens VšĮ „V“ deklaracija, kad ji neteikia sveikatos priežiūros paslaugų, ir šią deklaraciją laikė galutiniu faktiniu sprendimu. Daro išvadą, kad bet kuri įstaiga, galimai neteisėtai teikianti sveikatos priežiūros paslaugas, vien savo žodiniu paneigimu gali sustabdyti bet kokią Tarnybos atliktiną tyrimą, o tai paneigia paties patikrinimo mechanizmo prasmę bei įstatymo leidėjo numatyto sveikatos priežiūros veiklos teisinio reguliavimo apsauginį tikslą.

Nurodo, kad pareiškėjos Skunde buvo pateiktas eksplicitinis, dokumentuotas direktorės pareiškimas, todėl Tarnybos išvada, kad „nenustatyta jokių požymių ir faktų, kad VšĮ „V“ užsiima asmens sveikatos priežiūros veikla“, yra padaryta neapklausus pačios Įstaigos vadovės dėl jos viešai padarytų pareiškimų ir neištyrus Skunde pateikto įrodymo. Pareiškėja tai laiko esminiu administracinio akto pagrindimo trūkumu pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) 8 straipsnį (pastaba, šiuo metu aktuali VAI 10 straipsnio 5 dalis).

Vadovaudamasi garso įrašu paaškina, kad pareiškėjos Skundas Tarnybai nebuvo abstraktus, jis buvo grindžiamas konkrečiu pareiškėjos atveju, kuriame Įstaigos direktorė pati pareiškė, kad būtent pareiškėjos (duomenys neskelbtini) atveju paslaugos teikimui reikia klinikinio lygmens specialistų. Nurodo šio pareiškimo svarbą ir pažymi, kad pareiškėjos (duomenys neskelbtini) R. R. – (duomenys neskelbtini) sveikatos būklė atitinka būtent tuos kliniskus atvejus, apie kuriuos kalbėjo direktorė. Todėl, pareiškėjos vertinimu, Tarnyba, atsisakydama tirti Įstaigos direktorės pareiškimus, kuriais pareiškėjai pažadėta, kad jos (duomenys neskelbtini) siūlomas paslaugas teiks klinikinio psichologo, psichoterapeuto ir psichiatro lygmens specialistai, konkrečios sveikatos paslaugos pardavimo kontekste, nesielgė objektyviai.

Teigia, kad tokie pareiškimai, nepriklausomai nuo to, ar paslauga formaliai vadinama „šeimos rekonstrukcijos“ ar „bendratėvystės konsultavimo“ paslauga, patenka į Tarnybos kompetenciją mažiausiai vienu iš dviejų pagrindų. Pareiškėjos nuomone, jeigu pareiškimai yra teisingi – Įstaiga faktiškai teikia psichiatro, klinikinio psichologo ir psichoterapeuto paslaugas, t. y. vykdo licencijuojamą asmens sveikatos priežiūros veiklą, neturėdama licencijos (Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 16 straipsnis, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 5 straipsnis), tai pat reiškia administracinę atsakomybę pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ir ANK) 61 straipsnį. Jei pareiškimai yra neteisingi – Įstaigos direktorė viešai teikia klaidinančią informaciją apie asmens sveikatos priežiūros specialistų dalyvavimą paslaugoje, kuri parduodama (duomenys neskelbtini). Pareiškėja nurodo, kad klaidinanti informacija apie sveikatos priežiūros specialistus *per se* (liet. pats savaime) patenka į Tarnybos priežiūros sritį. Pažymi, kad Tarnyba neatsakė į nei vieną iš pareiškėjos nurodytų alternatyvų. Pareiškėjos vertinimu, vienintelis būdas paneigti ar patvirtinti nurodytas alternatyvas yra atlikti tyrimą, patikrinti Įstaigos personalo sudėtį, jų kvalifikacijas, paslaugos pobūdį faktiškai, to Tarnyba nepadarė.

Pareiškėja, remdamasi Įstaigos suteiktų paslaugų statistiniais duomenimis nurodo, kad pažeidimo mastas yra sisteminis bei daro išvadą, kad direktorės deklaruojamas darbas su klinikinio profilio (duomenys neskelbtini) galimai buvo atliekamas ne tik konkrečiu pareiškėjos atveju. Paaškina, kad šeimos, kaip ir pareiškėja, į Įstaigą buvo nukreiptos teismų nutartimis ir neturėjo realios galimybės pasirinkti kvalifikuotus, licencijuotus sveikatos priežiūros specialistus. Todėl

galimas teisės pažeidimas nėra vienkartinis ir individualus, o sisteminis, kas dar labiau įpareigoja Tarnybą atlikti tyrimą, o ne apsiriboti pačios Įstaigos paneigimu.

Taip pat skunde, remdamasi žiniomis apie galimai netinkamą Įstaigos direktorės Z. Z. anksčiau teikusios analogiško pobūdžio – (duomenys neskelbtini) ryšio atkūrimo paslaugas VŠĮ „T“ (T), patirtį, nurodo, jog Tarnyba, atlikdama tyrimą, galėtų teikti pavedimą atsakingoms tarnyboms šią informaciją patikrinti arba kreiptis į Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigą dėl bendradarbiavimo, nes pastaroji turi atitinkamus įgaliojimus. Pareiškėjos vertinimu, turima informacija yra svarbi dviem aspektais, t. y., kad pareiškėjos rūpestis dėl galimos sveikatos priežiūros srities veiklos vykdymo be licencijos pagal tą pačią direktorės metodiką nėra spekuliatyvus, tačiau turintis ankstesnio analogiško atvejo požymių (duomenys neskelbtini).

Pažymi, kad Tarnyba skundžiamame Rašte nurodo, kad mediacija ir šeimos konsultavimas nepatenka į jos reguliavimo sritį; kad Tarnyba nekontroliuoja psichologų (išskyrus medicinos psichologus), tačiau nepaaiškino ir negali paaiškinti, kas vykdo VŠĮ „V“ veiklos priežiūrą, kai Įstaigos vadovė viešai deklaruoja darbą su (duomenys neskelbtini) atvejais, kai pažeidžiami (duomenys neskelbtini) Įstaigai skiriami teismų nutartimis, ir kai (duomenys neskelbtini). Teigia, kad tai „sukuria reguliavimo plyšį“, kurio rezultatas yra paradoksalus: jeigu direktorė teigia tiesą, kad jos Įstaigoje dirba klinikiniai psichologai, psichoterapeutai ir psichiatras, tai pačios Įstaigos vadovės žodžiais, tai yra sveikatos priežiūros veikla, kuriai reikia licencijos, ir Tarnyba yra kompetentinga atlikti šios Įstaigos veiklos priežiūrą; jeigu direktorė klaidina vartotojus, kad jos Įstaigoje veikia tokie specialistai, pareiškėja sprendžia, kad tai vis tiek yra Tarnybos pareigų sritis, nes kalbama apie klaidinančios informacijos sveikatos priežiūros klausimais skleidimu pažeidžiamiesiems klientams. Pareiškėjos nuomone, vienintelis būdas Tarnybai išvengti tyrimo abiem nurodytais atvejais – patikrinti faktą, t. y. atlikti tyrimą. To Tarnyba nepadarė. Pareiškėja nurodo, kad spraga, kurią palieka skundžiamas Raštas, yra tai, kad niekas iš tikrųjų nekontroliuoja VŠĮ „V“ veiklos. Tokia situacija yra nepriimtina vaiko teisių apsaugos teisinio reguliavimo požiūriu. Tarnyba, kaip viešojo administravimo subjektas, turi pareigą veikti pagal gerojo administravimo principą ir, kai pranešama apie galimą neteisėtą sveikatos priežiūros veiklą, susijusią su pažeidžiamais vaikais, privalo atlikti realų tyrimą, o ne formalų atsakymą paimti iš tos pačios Įstaigos, dėl kurios Skundas paduotas.

Paaikškina, kad skundžiamas Raštas turi loginį prieštaravimą. Tarnyba pati nurodo, kad ji raštu kreipėsi į VŠĮ „V“ vadovę ir nurodė nedelsiant nutraukti neteisėtą asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą bei informavo ją apie administracinę atsakomybę pagal ANK 61 straipsnį, tačiau toliau Rašte teigia, kad nenustatyta jokių požymių ir faktų, kad VŠĮ „V“ užsiima asmens sveikatos priežiūros veikla. Pareiškėjos vertinimu, šie du teiginiai negali būti vienu metu teisingi. Šis vidinis prieštaravimas pats savaime yra pakankamas pagrindas Raštą panaikinti dėl nepagrindimo pagal VAI 8 straipsnį (pastaba, šiuo metu aktuali VAI 10 straipsnio 5 dalis). Taip pat, pareiškėjos nuomone, Raštas turi procedūrinių trūkumų, nes pareiškėjos pateikti dokumentiniai įrodymai liko netirti, skundžiamame Rašte nėra vienas iš pateiktų rašytinių įrodymų neapartas, nėra jokio paaiškinimo, kodėl šie dokumentai vertinami kaip nepakankami.

Apibendrina, kad Tarnyba, atsisakydama atlikti tyrimą tuo metu, kai konkrečioje byloje teismo nutartimi pažeidžiamas vaikas yra nukreiptas į Įstaigą, kuri viešai deklaruoja darbą su klinikinio profilio specialistais, neatlieka jai įstatymu skirtų pareigų.

Pareiškėja Komisijos posėdžio metu prašė skundą tenkinti jame ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Atsakovė Tarnyba Komisijai pateikė atsiliepimą, kuriuo su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo bylą nutraukti, o bylos nenutraukus, pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaikškina, kad Skundu pareiškėja kreipėsi į Tarnybą, nurodydama, jog VŠĮ „V“ neteisėtai teikia klinikinio psichologo, psichoterapeuto ir psichiatro paslaugas. Tarnyba skundžiamu Raštu informavo pareiškėją, kad raštu kreipėsi į VŠĮ „V“ nurodydama nedelsiant nutraukti neteisėtą asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą ir informuodama, jog už neteisėtą asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, kai jas teikia fizinis arba juridinis asmuo, neturintis tam teisės, yra taikoma administracinė atsakomybė pagal ANK 61 straipsnį, surašant administracinio nusižengimo protokolą ir skiriant 600–1 140 Eur baudą. Atsakydama į Tarnybos raštą, Įstaiga informavo Tarnybą, kad neteikia

asmens sveikatos priežiūros paslaugų, nevykdo medicinos psichologo, gydytojo psichiatro, psichoterapeuto ar kitos licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros veiklos, o organizacijos veikla yra susijusi su konfliktų sprendimu, mediacija, bendratėvystės konsultavimu, šeimos rekonstrukcijos (tarpininkavimo) procesu, mokymais ir kitomis ne sveikatos priežiūros paslaugomis.

Atsižvelgiant į aukščiau nurodytą informaciją Tarnyba pareiškėjai nurodė, kad Įstaigos teikiamos paslaugos nėra priskiriamos asmens sveikatos priežiūros paslaugoms. Taip pat nurodė, kad įvertinus Skunde pateiktą informaciją, nenustatyta jokių požymių ir faktų, kad VŠĮ „V“ užsiima asmens sveikatos priežiūros veikla, todėl VŠĮ „V“ veikla ir pareiškėjai teiktos paslaugos nepatenka į Tarnybos priežiūros sritį. Atsižvelgiant į tai, pareiškėja buvo informuota, kad atlikti Įstaigos galimai neteisėtos asmens sveikatos priežiūros veiklos patikrinimą nėra teisinio pagrindo.

Nurodo, kad pareiškėja skundžiamu Raštu taip pat buvo informuota, jog Tarnyba nėra įgaliota vertinti psichologų kompetencijos ir nekontroliuoja psichologų veiklos, išskyrus medicinos psichologus. Rašte nurodyta, kad mediacija ir šeimos konsultavimas nėra Tarnybos reguliavimo sritis. Atsakovė informavo pareiškėją, jog teikiant informaciją Tarnybai apie galimai neteisėtą asmens sveikatos priežiūros veiklą vykdančius asmenis, įmones reikalinga pateikti konkrečių pacientų, kuriems teikiamos ar buvo teiktos galimai neteisėtos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, tikslus asmens duomenis ir kontaktus, paslaugų teikimą įrodančius medicinos dokumentus (paciento medicinos dokumentų ir / ar jų įrašų kopijas), taip pat nurodyti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo vietą ir laiką, specialisto suteikusio paslaugas tikslų vardą bei pavardę bei kontaktus, nurodyti koku būdu buvo pasirinktas specialistas, pas kurį buvo užsiregistruota, pateikti atliktų paslaugų faktą įrodančius dokumentus: sąskaitą-faktūrą, kasos čekį, pinigų gavimo kvitą ir pan.

Atsakovė vertina, kad pareiškėjos skundas nepagrįstas ir neturėtų būti nagrinėjamas Komisijoje. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) praktikos bei Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) nuostatų pagrindu teigia, kad ABTĮ nustatyta tvarka nenagrinėjami reikalavimai dėl informacinio pobūdžio dokumentų, kurie nesukelia asmenims jokių teisinių pasekmių, panaikinimo. Šiuo aspektu teigia, kad pareiškėja nenurodė ginčijamo Rašto įtakos jos teisėms ar įstatymų saugomiems interesams. Taip pat nenurodytas pareiškėjos teisių ar įstatymų saugomų interesų pažeidimas ginčijamu Raštu. Vadovaujantis LVAT praktika apibendrina, kad Tarnybos informacinis Raštas nesukelia teisinių pasekmių pareiškėjai, todėl negali būti ginčo administraciniame procese objektu.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo (toliau – ir Įstatymas) 23 straipsnio 5 dalimi, Pacientų skundų nagrinėjimo Valstybinėje akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyboje prie Sveikatos apsaugos ministerijos tvarkos aprašo, patvirtinto Tarnybos direktoriaus 2013 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. T1-137 (toliau – ir Aprašas), 12.3 papunkčiu, paaiškina, kad dėl suteiktų / nesuteiktų asmens sveikatos priežiūros paslaugų ar jų kokybės, ar pažeistų paciento teisių pareiškėjai į Tarnybą turi teisę kreiptis tik nepatenkinti skundų nagrinėjimu sveikatos priežiūros įstaigoje, kurioje, jų manymu, buvo pažeistos paciento teisės. Jeigu pareiškėjai kyla abejonių dėl suteiktų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės ir / ar galimai pažeistų paciento teisių, pirmiausia su skundu reikalinga kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurią norima apskusti, administraciją. Jeigu pareiškėjo netenkina įstaigos skundo nagrinėjimo rezultatai, jis turi teisę kreiptis į Akreditavimo tarnybą, pridėdant įstaigos atsakymą ar jo kopiją. Atsižvelgdama į išdėstytą, atsakovė nurodo, kad, nagrinėjamu atveju, Skunde nebuvo nurodyta, kad į Tarnybą kreipiamasi dėl konkrečiai pacientui teiktų nekokybiškų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, todėl pareiškėjos raštas buvo laikomas pranešimu apie galimai neteisėtą asmens sveikatos priežiūros veiklą.

Atsakovė, vadovaudamasi Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie sveikatos apsaugos ministerijos neplaninių asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės patikrinimų ir galimai neteisėtos asmens sveikatos priežiūros veiklos patikrinimų atlikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Tarnybos direktoriaus 2013 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. T1-136 (toliau – Neplaninių patikrinimų aprašas), 12 ir 13 punktais nurodo, jog šiuo atveju imperatyvaus pagrindo pradėti patikrinimą dėl galimai neteisėtos veiklos nebuvo nustatyta, pareiškėjos Skunde nurodyta informacija nebuvo pakankama, kad Tarnyba dėl Įstaigos veiklos pradėtų patikrinimą savo iniciatyva.

LVAT praktikos pagrindu nurodo, kad viešojo administravimo subjekto finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, skirti įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti, turi būti naudojami

efektyviai. Net pacientų skundų nagrinėjimo atveju Tarnybos veikla orientuota į viešojo intereso apsaugą – asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės priežiūrą ir apsaugą, o pareiškėjas turi pareigą nurodyti ir įrodyti savo reikalavimų pagrindu nurodytų viešosios teisės pažeidimų įtaką jo teisėms ir teisėtiems interesams. Pažymi, kad Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo gairių apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511, nustatyta, jog priežiūros institucijos turimus ribotus išteklius turi skirti didžiausios rizikos atvejams šalinti, riziką siejant su žalos teisės normų saugomoms vertybėms atsiradimo tikimybe ir šios žalos dydžiu bei mastu. Atsižvelgiant į tai, Tarnyba, siekdama racionaliai paskirstyti savo išteklius, pagrindinį dėmesį skiria reikšmingiems pažeidimams, kurie galėjo ar gali sukelti neigiamą poveikį paciento sveikatai ir kurių užkardymas ir identifikavimas taip pat yra svarbūs visai visuomenei. Pažymi, kad spręsdama dėl patikrinimo pradėjimo, Tarnyba paprastai remiasi faktinėmis aplinkybėmis, didesnę įrodomąją reikšmę turinčiais rašytiniais dokumentais, kitais objektyviais įrodymais, iš kurių galima pagrįstai įtarti, kad asmens sveikatos priežiūros įstaigoje buvo padarytas pažeidimas. Tuo tarpu, slapta darytų pokalbių įrašai, atsakovės vertinimu, nėra objektyvus ir patikimas informacijos šaltinis, kurio pagrindu Įstaigos atžvilgiu galėtų / galėjo būti pradėtas patikrinimas. Nurodo, kad jokių kitų reikšmingų faktinių aplinkybių, dėl kurių kiltų pagrįstų abejonių Įstaigos vykdomos veiklos teisėtumu, pareiškėja Tarnybai nepateikė.

Apibendrinama tai, kas išdėstyta, atsakovė nurodo, jog nebuvo nustatytas pagrindas atlikti patikrinimą nei pagal Aprašą, nei pagal Neplaninių patikrinimų aprašą. Pareiškėjai pagrįstai išsamiai paaiškintos Tarnybos kompetencijos ribos, pateikta kita svarbi su pareiškėjos Skundu susijusi informacija dėl patikrinimui atlikti nepakankamų duomenų, todėl vertina, kad Raštas yra teisėtas ir pagrįstas ir jo naikinti nėra pagrindo.

Trečiasis suinteresuotas asmuo VŠĮ „V“ atsiliepimo į skundą nepateikė. Trečiojo suinteresuoto asmens atstovas ir Tarnybos atstovas Komisijos posėdyje nedalyvavo, apie posėdžio datą ir laiką atsakovei Tarnybai bei trečiajam suinteresuotam asmeniui pranešta tinkamai. Tarnyba Komisijai pateiktu atsiliepimu prašė bylą nagrinėti jos atstovui nedalyvaujant.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 straipsnio 6 dalimi, numatančia, jog bylos šalių ir (ar) jų atstovų neatvykimas į administracinių ginčų komisijos posėdį, jeigu jiems buvo apie tai tinkamai pranešta, nėra kliūtis nagrinėti skundą (prašymą) ir priimti sprendimą, ginčas išnagrinėtas atsakovės Tarnybos ir trečiojo suinteresuoto asmens VŠĮ „V“ atstovams nedalyvaujant.

Skundas atmestinas.

Nagrinėjamas administracinis ginčas kilo dėl Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (data neskelbtina) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Byloje nustatyta, kad (data neskelbtina) pareiškėja skundu „Dėl galimos neteisėtos sveikatos priežiūros veiklos – psichiatro, klinikinio psichologo ir psichoterapeuto paslaugų (duomenys neskelbtini) teikimo neturint sveikatos priežiūros įstaigos licencijos“ (minėta, toliau – ir Skundas) kreipėsi į Tarnybą dėl galimai neteisėtos sveikatos priežiūros veiklos – psichiatro, klinikinio psichologo ir psichoterapeuto paslaugų (duomenys neskelbtini) teikimo neturint sveikatos priežiūros įstaigos licencijos. Skundu pareiškėja prašė: 1) skubos tvarka pradėti tyrimą dėl VŠĮ „V“ (juridinio asmens kodas (duomenys neskelbtini)) veiklos atitikties sveikatos priežiūros veiklos teisiniam reguliavimui; 2) patikrinti VŠĮ „V“ personalo sudėtį ir kiekvieno darbuotojo profesinę kvalifikaciją, ypatingą dėmesį skiriant tam, ar Įstaigoje realiai dirba: (a) klinikinis psichologas, turintis atitinkamą kvalifikaciją; (b) psichoterapeutas, turintis atitinkamą kvalifikaciją; (c) psichiatras, turintis galiojančią medicinos praktikos licenciją – kaip teigia Įstaigos vadovė Z. Z.; 3) patikrinti, ar VŠĮ „V“ teikiamos paslaugos – atsižvelgiant į Įstaigos vadovės tiesioginius pareiškimus apie klinikinio psichologo, psichoterapeuto ir psichiatro dalyvavimą paslaugoje – nepatenka į sveikatos priežiūros veiklos, kuriai reikalinga ASPI (asmens sveikatos priežiūros įstaigos) licencija, sritį pagal Sveikatos sistemos įstatymą ir Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymą; 4) įvertinti, kokia tvarka, kokiomis

sutartinėmis bei procesinėmis sąlygomis VŠĮ „V“ teikia ar tarpininkauja teikiant klinikinio psichologo, psichoterapeuto ir psichiatro paslaugas, ar šis modelis (jei toks egzistuoja per subrangos santykius) atitinka sveikatos priežiūros veiklos teisinį reguliavimą; 5) konstatavus pažeidimus, taikyti atitinkamas Tarnybos kompetencijai priklausančias poveikio priemones, įskaitant administracinę atsakomybę, įpareigojimą sustabdyti veiklą be licencijos, bei, esant pagrindui dėl klaidinančios informacijos apie personalo kvalifikaciją ar dėl galimos baudžiamosios atsakomybės pagal Baudžiamojo kodekso 202 straipsnį (neteisėtas vertinasis veikla), kreiptis į prokuratūrą; 6) atsižvelgiant į tai, kad VŠĮ „V“ paslauga teismų nutartimis yra paskiriama (duomenys neskelbtini) Lietuvoje, įskaitant (duomenys neskelbtini) atlikti sisteminio pobūdžio vertinimą bei, jei tikslinga, pateikti rekomendacijas teismams, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos bei kitoms kompetentingoms institucijoms dėl tokių paslaugų skyrimo praktikos; 7) apie tyrimo eigą ir rezultatus informuoti pareiškėją šio skundo registracijoje nurodytais kontaktais.

(Data neskelbtina) Tarnyba raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl galimai neteisėtos sveikatinimo veiklos“ (toliau – ir Raštas1) kreipėsi į VŠĮ „V“, kuriuo informavo apie gautą Skundą, jo turinį. Rašte1, be kita ko, išdėsciusi teisinį reglamentavimą, numatantį, jog visos asmens sveikatos priežiūros paslaugos yra licencijuojamos, o kiekviena licencijuojama asmens sveikatos priežiūros paslauga teikiama vadovaujantis atitinkamos paslaugos teikimo bendraisiais ir (ar) specialiaisiais paslaugos teikimo reikalavimais, tarp kurių, be kitų, yra reikalavimai paslaugą teikiantiems specialistams, nurodė, kad Tarnybos duomenimis, VŠĮ „V“ neturi įstaigos asmens sveikatos priežiūros licencijos, suteikiančios teisę teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Atsižvelgiant į tai, Įstaigai nurodyta nedelsiant nutraukti neteisėtą asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, o apie nurodymo įvykdymą ne vėliau kaip iki (data neskelbtina) informuoti Tarnybą el. paštu. Įstaiga informuota apie atsakomybę už neteisėtą asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

VŠĮ „V“ (data neskelbtina) raštu (duomenys neskelbtini) „Informacijos pateikimas dėl rašto Nr. (duomenys neskelbtini)“ (toliau – ir Raštas2) informavo Tarnybą, kad Įstaiga neteikia asmens sveikatos priežiūros paslaugų, nevykdo medicinos psichologo, gydytojo psichiatro, psichoterapeuto ar kitos licencijuojamos asmens sveikatos priežiūros veiklos. Rašte2 nurodyta, kad VŠĮ „V“ nepristato ir nereklamuoja savo teikiamų paslaugų kaip asmens sveikatos priežiūros paslaugų. Paaiškinta, kad organizacijos veikla yra susijusi su konfliktų sprendimu, mediacija, bendratėvystės konsultavimu, šeimos rekonstrukcijos (tarpininkavimo) procesu, mokymais ir kitomis ne sveikatos priežiūros paslaugomis. Atsižvelgiant į tai, VŠĮ „V“ nėra vykdydusi ir šiuo metu nevykdo neteisėtos asmens sveikatos priežiūros veiklos. Raštu2 taip pat prašoma, jeigu Tarnyba disponuoja konkrečia informacija apie galimai neteisėtą veiklą, nurodyti konkrečius faktus, aplinkybes ar paslaugas, dėl kurių kilo abejonų, kad Įstaiga galėtų pateikti išsamius paaiškinimus.

Bylos duomenimis, Tarnyba (data neskelbtina) raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ (minėta, toliau – ir Raštas) informavo pareiškėją apie galiojantį teisinį reglamentavimą, nustatantį fiziniams asmenims, įskaitant medicinos psichologus ir psichoterapeutus, ir įstaigoms, siekiantiems verstis medicinos praktika bei teikti medicininės paslaugas, keliamus reikalavimus. Nurodė, kad Tarnybos duomenimis, VŠĮ „V“ neturi įstaigos asmens sveikatos priežiūros licencijos, suteikiančios teisę teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir kurią privaloma įgyti Sveikatos sistemos įstatymo 16 straipsnio 1 ir 2 dalių pagrindu. Informavo apie kreipimąsi Raštu1 į Įstaigą ir iš jos gautą Raštą2 bei juo pateiktą paaiškinimą.

Pažymėjo, kad Tarnyba pagal kompetenciją kontroliuoja, kaip laikomasi teisės aktų, reglamentuojančių sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, reikalavimų bei vykdo pacientų teisių priežiūrą ir atlieka asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės patikrinimus, kurių metu nustatoma pacientui teiktų ar nesuteiktų asmens sveikatos priežiūros paslaugų atitiktis teisės aktų reikalavimams. Atsižvelgdama į Rašte išdėstytas aplinkybes, pažymėjo, kad VŠĮ „V“ teikiamos paslaugos nėra priskiriamos asmens sveikatos priežiūros paslaugoms. Įvertinusi pareiškėjos Skunde pateiktą informaciją, nurodė, kad nenustatyta jokių požymių ir faktų, jog Įstaiga užsiima asmens sveikatos priežiūros veikla, todėl VŠĮ „V“ veikla ir pareiškėjai teiktos paslaugos nepatenka į Tarnybos priežiūros sritį. Raštu pareiškėja informuota, kad atlikti VŠĮ „V“ galimai neteisėtos asmens sveikatos priežiūros veiklos patikrinimo atsakovė neturi teisinio pagrindo.

Be kita ko, Raštu atkreiptas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos reguliavimo sričiai priskirta ne visų psichologų veikla, o tik nedidelės jų dalies – medicinos psichologų. Tarnyba nėra įgaliota vertinti psichologų kompetenciją. Nurodyta, kad Tarnyba nekontroliuoja psichologų veiklos, išskyrus medicinos psichologus. Pažymėta, jog mediacija ir šeimos konsultavimas nėra Tarnybos reguliavimo sritis. Nurodyta, jog teikiant informaciją Tarnybai apie galimai neteisėtą asmens sveikatos priežiūros veiklą vykdančius asmenis, įmones reikalinga pateikti konkrečių pacientų, kuriems teikiamos ar buvo teiktos galimai neteisėtos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, tikslūs asmens duomenis ir kontaktus, paslaugų teikimą įrodančius medicinos dokumentus (paciento medicinos dokumentų ir/ar jų įrašų kopijas), taip pat nurodyti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo vietą ir laiką, specialisto suteikusio paslaugas tikslų vardą bei pavardę bei kontaktus. Nurodyti, kokių būdu pasirinktas specialistas ir pas jį užsiregistruota, pateikti atliktų paslaugų faktą įrodančius dokumentus: sąskaitą-faktūrą, kasos čekį, pinigų gavimo kvitą ir pan. Pažymėta, kad Tarnyboje nustatant įvykių aplinkybes ir tikrinant galimai neteisėtų veiksmų faktus, remiamasi dokumentuose užfiksuotais duomenimis, turinčiais įrodomąją galią.

Pareiškėja, nesutikdama su Rašte padarytomis išvadomis, kreipėsi į Komisiją dėl Rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus. Skundžiamą Raštą iš esmės ginčija (data neskelbtina) pirminio susitikimo dėl šeimos rekonstrukcijos paslaugos teikimo metu padarytu garso įrašu (toliau – ir Garso įrašas) ir jame fiksuotais Įstaigos direktorės teiginiais bei jų vertinimu, taip pat viešai skelbta Įstaigos informacija. Atsakovė su skundu nesutinka, nurodo, kad Raštas yra informacinio pobūdžio, todėl nesukelia pareiškėjai teisines pasekmes ir bylą prašo nutraukti arba skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (minėta, toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas (minėta, toliau – Įstatymas), Pacientų skundų nagrinėjimo Valstybinėje akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyboje prie Sveikatos apsaugos ministerijos tvarkos aprašas, patvirtintas Akreditavimo tarnybos direktoriaus 2013 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. T1-137 (minėta, toliau – ir Aprašas), Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos neplaninių asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės patikrinimų ir galimai neteisėtos asmens sveikatos priežiūros veiklos patikrinimų atlikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2013 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. T1-136 (toliau – ir Neplaninių patikrinimų aprašas), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Taisyklės), ir kiti teisės aktai.

Ginčo teisiniui santykiui aktualus VAI, garantuojantis, be kita ko, asmenų teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą, numato, jog skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (VAI 2 straipsnio 12 dalis). Pagal VAI 11 straipsnio 1 dalyje nustatytą bendrąją taisyklę, viešojo administravimo subjektai skundus nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas Taisykles, tačiau nuostatos, kurių reikia tinkamam Taisyklių įgyvendinimui, gali būti reglamentuotos institucijos vadovo ar pagal kompetenciją kito institucijos valdymo organo (toliau – institucijos vadovas) priimtu vidaus administravimo aktu (Taisyklių 3 punktas). Taisyklių 35 punkte numatyta, jog prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V-839 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2021 m. rugpjūčio 13 d. įsakymo Nr. V-1865 redakcija) patvirtinti Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos nuostatai (toliau – ir Nuostatai), kurių 2 ir 3 punktuose nustatyta Tarnybos paskirtis – organizuoti ir koordinuoti asmenų vykdomos sveikatos priežiūros veiklos, naudojamų sveikatos priežiūros technologijų vertinimą, medicinos priemonių atitikties būtiniesiems reikalavimams vertinimo valdymą, siekiant užtikrinti saugią, efektyvią ir tinkamą sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sąlygas. Nurodyta, jog sveikatos apsaugos ministro valdymo sritis, kurioje veikia Tarnyba, – asmens sveikatos priežiūra, visuomenės sveikatos priežiūra (licencijavimo

sirtyje), papildomoji ir alternatyvioji sveikatos priežiūra (licencijavimo srityje) ir medicinos priemonių rinkos subjektų veikla. Nuostatų 11.1 ir 11.2 papunkčiuose nustatyti Tarnybos veiklos tikslai: teisės aktų nustatyta tvarka vertinti asmenų atitiktį asmens sveikatos priežiūros licencijuojamai ir akredituojamai veiklai keliamiems reikalavimams; teisės aktų nustatyta tvarka vertinti asmenų atitiktį visuomenės sveikatos priežiūros bei papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros licencijuojamai veiklai keliamiems reikalavimams. Šių tikslų įgyvendinimui nustatytos funkcijos išdėstytos aptariamų nuostatų 12 ir 13 punktuose, iš kurių turinio matyti, jog Tarnyba organizuoja ir vykdo asmenų, siekiančių teikti asmens sveikatos priežiūros veiklą bei visuomenės sveikatos priežiūros bei papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros veiklą, licencijavimą ir licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūrą bei organizuoja ir vykdo Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų akreditavimą sveikatos priežiūros veiklai. Tarnyba taip pat pagal savo kompetenciją nagrinėja juridinių ir fizinių asmenų prašymus, pranešimus, skundus (Nuostatų 20.13 papunktis).

Bylos duomenys patvirtina, jog pareiškėja į atsakovę Tarnybą Skundu kreipėsi dėl trečiojo suinteresuoto asmens – VšĮ „V“, į kurią pareiškėja nukreipta (data neskelbtina) Vilniaus miesto apylinkės teismo nutartimi civilinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini), galimai neteisėtai teikiamos sveikatos priežiūros veiklos, kurios metu galimai teikiamos nelicencijuotos klinikinio psichologo, psichoterapeuto ir psichiatro paslaugos. Skundo argumentus pareiškėja grindė (data neskelbtina) pirminio susitikimo dėl šeimos rekonstrukcijos paslaugos teikimo metu padarytu Garso įrašu ir jame fiksuotais Įstaigos direktorės teiginiais bei jų vertinimu apie minėtų specialistų galimas teikti paslaugas pareiškėjos (duomenys neskelbtini), taip pat viešai skelbta Įstaigos informacija apie Įstaigos darbuotojus, jų kvalifikaciją, dėl ko, pareiškėjos teigimu, minėtas subjektas, neturėdamas galiojančios asmens sveikatos priežiūros įstaigos licencijos, teikia neteisėtas paslaugas.

Tarnyba skundžiamu Raštu pareiškėjai nurodė, kad įvertinusi Skunde pateiktą informaciją, nenustatė aplinkybių, pagrindžiančių, jog Įstaiga užsiima asmens sveikatos priežiūros veikla, todėl VšĮ „V“ veikla ir pareiškėjai teiktos paslaugos nepatenka į Tarnybos priežiūros sritį.

Šio ginčo išsprendimui aktuali Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 2 straipsnio 1 dalis, kurioje paaiškinta, kad asmens sveikatos priežiūra – valstybės licencijuota fizinių ir juridinių asmenų veikla, kurios tikslas – laiku diagnozuoti asmens sveikatos sutrikimus ir užkirsti jiems kelią, padėti atgauti ir sustiprinti sveikatą. Atitinkamai, šio įstatymo 16 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta, kad teisę verstis asmens sveikatos priežiūros praktika, papildomąją ir alternatyviąją sveikatos priežiūrą ir visuomenės sveikatos priežiūros atitinkamos rūšies veikla turi fiziniai asmenys, įstatymų nustatytais atvejais gavę atitinkamą licenciją (ar pažymėjimą). <...> Įmonės ir įstaigos teisę verstis sveikatos priežiūros veikla įgyja tik Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gavusios licencijas.

Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog sveikatos priežiūros įstaiga (toliau – įstaiga) – juridinis asmuo, organizacija ar jų filialas, šio įstatymo, Lietuvos Respublikos papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros įstatymo ir Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo nustatyta tvarka turintis teisę teikti sveikatos priežiūros paslaugas. Minėto įstatymo 2 straipsnio 6 dalyje numatyta, kad sveikatos priežiūros paslaugos (toliau – paslaugos) – įstaigos ir paslaugų užsakovų susitarimu grindžiamas įstaigos veiklos rezultatas, o pagal 2 straipsnio 9 punktą, pacientu laikomas asmuo, kuris naudojasi įstaigų teikiamomis paslaugomis, nesvarbu, ar jis sveikas, ar ligonis.

Ginčų, susijusių su sveikatos priežiūros paslaugų teikimu, sprendimas detalizuotas Įstatymo V skyriuje, kurio 23 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad pacientas su skundu dėl jo pažeistų teisių, susijusių su asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumu ir kokybe, gynimo turi teisę kreiptis į Valstybinę akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybą prie Sveikatos apsaugos ministerijos <...>. Į šioje dalyje nurodytas institucijas pacientas turi teisę kreiptis, tik jeigu nesutinka su asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje, jo manymu, jo teisės buvo pažeistos, sprendimu, priimtu išnagrinėjus jo skundą, arba jeigu jo skundas asmens sveikatos priežiūros įstaigoje nepriimamas nagrinėti, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytus atvejus, arba jeigu jo skundas neišnagrinėjamas per šio straipsnio 6 dalyje nustatytą terminą. Šioje dalyje nurodytais atvejais pacientas turi teisę

kreiptis ir tiesiai į teismą, taip pat skusti teismui šioje dalyje nurodytų institucijų veiksmus ar neveikimą nagrinėjant jo skundą.

Aprašo, reglamentuojančio asmens, pateikiančio skundą Tarnybai, skundo priėmimo tvarką, jo nagrinėjimą, skundo nagrinėjimo įforminimą bei apskundimo tvarką, 4.3 papunktyje nurodoma, jog pareiškėju yra laikomas pacientas, jo atstovas, paciento mirties atveju – paciento įpėdiniai pagal testamentą ir pagal įstatymą, sutuoktinis (partneris), tėvai, vaikai, kurie kreipiasi į Tarnybą su rašytiniu skundu, nesusijusiu su žalos atlyginimu. Tarnybos atliekamas asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės patikrinimas (toliau – patikrinimas) apibūdinamas kaip asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės įvertinimas, įskaitant pacientų teisių priežiūrą, kurio metu nustatoma asmenų, kurie verčiasi asmens sveikatos priežiūros veikla, teiktų ar nesuteiktų asmens sveikatos priežiūros paslaugų atitiktis teisės aktų, įskaitant Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą, reikalavimams (Aprašo 4.1 papunktis).

Aprašo 12 punktas reglamentuoja Tarnybai teikiamo skundo turinį, kuriame, be kita ko, turi būti nurodomas skundo dalykas (esmė) – pažeistos paciento teisės ar teisėti interesai, suteiktos arba nesuteiktos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, nurodant asmens sveikatos priežiūros įstaigą ir, jei žinoma, kurių asmens sveikatos priežiūros specialistų veiksmai skundžiami, taip pat tikslus asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo laikotarpis, kitos aplinkybės; turi būti suformuluojamas konkretus prašymas dėl paciento pažeistų teisių, nurodant, ko konkrečiai reikalaujama (Aprašo 12.3 papunktis); ar skundas tuo pačiu klausimu išnagrinėtas asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, pateikiant šios įstaigos atsakymo į skundą kopiją, skunde nurodant, su kokiais asmens sveikatos priežiūros įstaigos teiktais paaiškinimais ir (ar) argumentais nesutinkama ir kodėl; jei asmens sveikatos priežiūros įstaiga nepateikė atsakymo per teisės aktų nustatytą laikotarpį – pateikiama skundo, adresuoto asmens sveikatos priežiūros įstaigai, kopija (Aprašo 12.4 papunktis). Aprašo 18.6 papunktyje numatyta, kad skundas nenagrinėjamas ar skundo nagrinėjimas nutraukiamas, jeigu Tarnyba neturi įgaliojimų nagrinėti skundo. Tarnyba apie sprendimą nenagrinėti skundo ar jo nagrinėjimą nutraukti informuoja pareiškėją per 5 darbo dienas nuo aprašo 18 punkte nustatytų pagrindų paaiškėjimo dienos (Aprašo 19 punktas).

Ginčui taip pat aktualus Neplaninių patikrinimų aprašas, kuris nustato Tarnybos atliekamų asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų (toliau – įstaiga) neplaninių asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės patikrinimų (toliau – Neplaninis patikrinimas) bei asmens sveikatos priežiūros paslaugas galimai neteisėtai teikiančių subjektų (fizinį ir (ar) juridinių asmenų) patikrinimų (toliau – Galimai neteisėtos veiklos patikrinimas) (toliau kartu – Patikrinimai) pagrindus, tvarką ir trukmę <...> (Neplaninių patikrinimų aprašo 1 punktas). Pagal šio aprašo 5.1 papunktį, vienas iš Tarnybos atliekamo Galimai neteisėtos veiklos patikrinimo tikslų yra nustatyti, ar subjekto, neturinčio teisės verstis asmens sveikatos priežiūra, veikla turi asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimui būdingų požymių.

Numatyta, jog Tarnyba gali atlikti Neplaninį patikrinimą, be kita ko, jei įvertinus turimą informaciją kyla įtarimų dėl įstaigos veiklos, kuri gali kelti grėsmę teisės normų saugomoms vertybėms (Neplaninių patikrinimų aprašo 11.1 papunktis). Tarnyba Galimai neteisėtos veiklos patikrinimą atlieka gavusi Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pavedimą (Neplaninių patikrinimų aprašo 12 punktas). Tarnyba gali atlikti Galimai neteisėtos veiklos patikrinimą, jei yra gauta informacijos ar kilo pagrįstų įtarimų, jog subjektas verčiasi galimai neteisėta asmens sveikatos priežiūros veikla (Neplaninių patikrinimų aprašo 13 punktas).

Sistemiškai įvertinus Aprašo ir Neplaninių patikrinimų aprašo nuostatas, matyti, jog skundas dėl atitinkamos įstaigos veiklos ar teikiamų sveikatos paslaugų gali būti teikiamas dviem aspektais. Vienu atveju, kai skundą teikia pacientas ir (ar) jo atstovas Aprašo nustatyta tvarka, nurodydamas, kad yra pažeistos paciento teisės ar teisėti interesai, teikiant arba nesuteikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas. Kitu atveju, kai skundas teikiamas dėl to, jog subjektas (juridinis ar fizinis asmuo) galimai verčiasi neteisėta asmens sveikatos priežiūros veikla, kaip ji apibūdinama Neplaninių patikrinimų aprašo 2.2 papunktyje. Bet kokių atveju, Tarnybai teikiamas skundas turi būti pagrįstas įrodymais, patvirtinančiais indikuojamo teisės pažeidimo egzistavimą arba keliančiais pagrįstas abejones dėl jo egzistavimo.

Pareiškėja Raštą ginčija iš esmės tuo, jog Tarnyba neatliko tyrimo pagal Skundą dėl VŠĮ „V“ galimai neteisėtai teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų, kurias galimai teikia klinikinis psichologas, psichoterapeutas ir psichiatras, ir kurios teikiamos (duomenys neskelbtini), įskaitant pareiškėjos (duomenys neskelbtini), nors, pareiškėjos teigimu, šiuos duomenis patvirtina pati Įstaigos direktorė Garso įrašė.

Komisija, vertindama skundo argumentus, pirmiausia pažymi, jog administracinių bylų nagrinėjimo taisyklės nustatančio Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (minėta, toliau – ir ABTĮ) 56 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog įrodymai administracinėje byloje yra visi faktiniai duomenys, kurie priimti bylą nagrinėjančio teismo ir kuriais remdamasis teismas įstatymų nustatyta tvarka konstatuoja, kad yra aplinkybių, pagrindžiančių proceso šalių reikalavimus bei atskirtimus, ir kitokių aplinkybių, turinčių reikšmės bylai teisingai išspręsti, arba kad jų nėra. Jokie įrodymai teismui neturi iš anksto nustatytos galios. Teismas įvertina įrodymus pagal vidinį savo įsitikinimą, pagrįstą visapusišku, išsamiu ir objektyviu bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimu, vadovaudamasis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais (ABTĮ 56 straipsnio 7 dalis).

LVAT yra ne kartą išaiškinęs, kad nustatant teisiškai reikšmingas aplinkybes, turi būti įvertintas surinktų įrodymų pakankumas, jų nuoseklumas, galimi jų prieštaravimai, logiškumas, atitinkamų duomenų nurodymo aplinkybės, įrodymų šaltinių patikimumas. Įrodymų vertinimas, kaip objektyvios tiesos nustatymo procesas, grindžiamas subjektyviu faktoriumi – vidiniu įsitikinimu. Vidinis įsitikinimas – tai ne išankstinis įsitikinimas, nuojauta, o įrodymais pagrįsta išvada, kuri padaroma iš surinktų įrodymų, kada išnagrinėjami reikšmingi faktai, iškeliamos ir ištiriamos galimos versijos, įvertinamas kiekvienas įrodymas atskirai ir jų visuma. ABTĮ 56 straipsnio 7 dalyje suformuluotos įrodymų vertinimo taisyklės, kurių esmė yra ta, kad bylos įrodymus teismas vertina pagal savo vidinį įsitikinimą, pagrįstą išsamiu ir objektyviu bylos aplinkybių viseto išnagrinėjimu, vadovaudamasis įstatymu, taip pat teisingumo ir protingumo kriterijais. Taigi nė vienos proceso šalies pateikta įrodymų interpretacija teismui nėra privaloma (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. rugsėjo 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A822-2564/2012; 2018 m. balandžio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-3730-261/2018, 2024 m. vasario 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-322-662/2024).

Nagrinėjamu atveju, į bylą pateikta Garso įrašo pokalbio transkripcija, kuri su Garso įrašu teikta ir Tarnybai, iš kurios turinio matyti, jog tam tikrais momentais yra kalbama apie psichologų, įskaitant klinikinių, psichoterapeuto ar psichiatro paslaugas (laikai: 00:16:39–00:17:01; 00:30:10–00:30:32; 00:32:46–00:33:19; 00:39:25–00:39:46; 01:14:09–01:14:41), tačiau pateikti pokalbio duomenys savaime ir neginčijamai neįrodo, kad Įstaiga ar joje dirbantys asmenys teikia sveikatos priežiūros paslaugas ir Įstaiga vykdo sveikatos priežiūros veiklą, kaip tai apibūdinta Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme ir Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme. Be to, Garso įrašo transkripcijoje, laike 00:37:12–00:37:27 šalys, įskaitant ir Įstaigos direktorę, kalba apie Įstaigoje dirbančių specialistų ir paslaugas teikiančių specialistų skaičių skirtumą, dėl kurio Įstaigos direktorė nurodo „Žiūrėkite, aš turiu teisę neviešinti žmonių. Taip. Yra paslaugų sutartis.“ Atsižvelgiant į tai, Komisijos vertinimu, Garso įrašė pateikti pavieniai teiginiai *per se* (pats savaime) neįrodo, kad trečiasis suinteresuotas asmuo VŠĮ „V“ teikia sveikatos priežiūros paslaugas, kurios tikslas – laiku diagnozuoti asmens sveikatos sutrikimus ir užkirsti jiems kelią, padėti atgauti ir sustiprinti sveikatą, ir dėl kurių atsakovė turėjo pareigą atlikti neplaninį įstaigos patikrinimą pagal Neplaninių patikrinimų aprašo nuostatas.

Pareiškėja, be Garso įrašo ir jo transkripcijos, nepateikė jokių kitų nenuginčijamų įrodymų apie jai ar jos (duomenys neskelbtini) trečiojo suinteresuoto asmens neteisėtai suteiktas sveikatos priežiūros ar kitokio medicininio turinio paslaugas. Priešingai, iš į bylą pateikto (data neskelbtina). Įstaigos pranešimo Vilniaus miesto apylinkės teismui „Informacijos pateikimas apie nutarties vykdymą / nevykdymą Civ. byla Nr. (duomenys neskelbtini)“ trečiojo suinteresuoto asmens VŠĮ „V“ paslaugos pareiškėjai iš esmės nebuvo suteiktos pareiškėjai atsisakius pasirašyti sutikimą dėl paslaugos teikimo. Atsižvelgiant į tai, kad paslaugos, tarp kurių galimai ir sveikatos priežiūros paslaugos, pareiškėjai nebuvo suteiktos, nesant konkrečių įrodymų apie Įstaigos, kad ir neteisėtai, tačiau faktiškai teikiamas sveikatos priežiūros paslaugas, atsakovė Tarnyba neturėjo pagrindo atlikti veiksmus, nei pagal Aprašo, nei pagal Neplaninių patikrinimų aprašo nuostatas.

Be to, kilusio ginčo aspektu svarbu pažymėti, jog byloje esantys oficialūs ir vieši Juridinių asmenų registro išrašo duomenys patvirtinta, kad Įstaiga registre registruota (data neskelbtina) Išrašė išdėstyti veiklos tikslai ir rūšys, tarp kurių nėra nurodyta, jog Įstaiga vykdo sveikatos priežiūros veiklą ar teikia sveikatos priežiūros paslaugas. Be to, į bylą pateikto Įstaigos direktorės (data neskelbtina) įsakymu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl VŠĮ V šeimos rekonstrukcijos (tarpininkavimo) tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Šeimos rekonstrukcijos (tarpininkavimo) tvarkos aprašo 5 punkte nurodyta, jog Įstaigos teikiama „Šeimos rekonstrukcijos (tarpininkavimo) paslauga – tai kompleksinė pagalbos forma, orientuota į Vaiko gerovę ir sklandų bendravimo atkūrimą ir/ar palaikymą. Paslaugos tikslai: 5.1. Išsiaiškinti galimas pagrindines priežastis, dėl kurių bendravimas tarp Vaiko ir vieno iš tėvų (ar abiejų) nėra įgyvendinamas sklandžiai. 5.2. Padėti Klientams – t. y. Vaiko tėvams – rasti tvarius ir konstruktyvius sprendimus, kaip sukurti sąlygas, kad Vaiko teisė bendrauti su kiekvienu iš tėvų būtų įgyvendinta Vaiko poreikius atitinkančiu būdu. 5.3. Šeimos rekonstrukcijos proceso metu, padedant Įstaigos specialistams, siekti pokyčių, kurie padėtų pereiti prie nuoseklaus, pagarbaus ir vaiko raidą atitinkančio Vaiko bendravimo su abejais tėvais (globėjais, tėvais).“ Šiame tvarkos apraše, be kita ko, išdėstyta teikiamų paslaugų apimtis ir teikimo eiga, paslaugas teikiantys asmenys, nurodant, jog šeimos rekonstrukcijos paslaugą (tarpininkavimo) teikia mažiausiai 2 (dviejų) specialistų komanda (du bendratėvystės specialistai). Esant poreikiui, specialistų komanda papildoma: psichologu, tėvystės konsultantu, mediatoriumi ar specialiomis grupinėmis veiklomis (10.1 punktas). Taigi, vertinant Įstaigos veiklą reglamentuojančio šio tvarkos aprašo turinį, taip pat nenustatytos aplinkybės, kurių pagrindu būtų galima spręsti, jog Tarnybos priimtas Raštas yra nepagrįstas.

Atsižvelgiant į nustatytas ginčo faktines aplinkybes, išdėstytą ginčo teisinį reglamentavimą bei Tarnybos kompetenciją, nėra pagrindo abejoti Tarnybos Rašte padarytomis išvadomis, kad nėra nustatyta, jog Įstaiga užsiima asmens sveikatos priežiūros veikla, todėl VŠĮ „V“ veikla ir pareiškėjai teiktos paslaugos nepatenka į Tarnybos priežiūros sritį, dėl ko atlikti VŠĮ „V“ galimai neteisėtos asmens sveikatos priežiūros veiklos patikrinimo atsakovė neturi teisinio pagrindo.

Vien tai, jog pareiškėja nesutinka su Tarnybos atliktu Skundo aplinkybių vertinimu, nesant jokių priešingą išvadą lemiančių pagrįstų rašytinių įrodymų, savaime nesudaro pagrindo Raštą vertinti kaip neteisėtą.

Dėl skunde Komisijai išdėstytų aplinkybių, susijusių su trečiojo suinteresuoto asmens teikiamomis paslaugomis ir kitų asmenų galimu teisių ar teisėtų interesų pažeidimu, pažymima, jog Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 6 straipsnyje numatyta, kad į Lietuvos administracinių ginčų komisiją ar jos teritorinį padalinį jų kompetencijai priskirtais klausimais turi teisę kreiptis asmenys, taip pat viešojo administravimo subjektai, manantys, kad jų teisės yra pažeistos. Pagal aptartą reglamentavimą, Komisija turi teisę nagrinėti skundus dėl individualių administracinių teisės aktų, taip pat veiksmų (neveikimo), darančių įtaką konkrečių asmenų teisėms ar įstatymų saugomiems jų interesams, teisėtumo Komisijai priskirtos kompetencijos ribose. Ginčų, susijusių su viešojo intereso gynimu, inicijavimas reglamentuotas ABTĮ 55 straipsnio 1 dalyje, kurioje numatyta, jog įstatymų nustatytais atvejais prokuroras, viešojo administravimo subjektai, organizacijos ar fiziniai asmenys gali kreiptis į teismą su pareiškimu, kad būtų apgintas viešasis interesas arba apgintos valstybės, savivaldybės ir asmenų teisės bei įstatymų saugomi interesai. Dėl minėtuose straipsniuose įtvirtinto reguliavimo ir LVAT yra ne kartą pasisakęs, kad viešasis interesas teisme gali būti ginamas tik esant dviem sąlygoms: viešieji interesai ginami tik įstatymų numatytiems subjektams kreipiantis į teismą ir tik įstatymų numatytais atvejais (2022 m. sausio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-996-520/2022; 2020 m. balandžio 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-547-556/2020 ir kt.). Atsižvelgiant į tai, dėl skunde išdėstytų argumentų, susijusių su kitų asmenų, nesusijusių su šiuo konkrečiu ginču, teisių ar teisėtų interesų pažeidimais, Komisija išsamiau nepasisakys.

Pareiškėja procese taip pat pateikė ir daugiau argumentų, susijusių su Įstaigos veiklos vertinimu, sutikimo dėl paslaugų teikimo teisėtumo vertinimu, kurie inicijuoti po skundžiamo Rašto priėmimo, atliekami kitose institucijose bei susiję su viešuoju interesu. Pateikti papildomi argumentai ir rašytinė medžiaga, Komisijos vertinimu, nėra susiję nei su Tarnybos kompetencija, nei su

skundžiamu Raštu. Todėl atskirai šiame sprendime neaptariami ir jų teisinis vertinimas nagrinėjamo ginčo aspektu neatliekamas.

Apibendrinama tai, kas išdėstyta, Komisija sprendžia, kad skundžiamas Tarnybos Raštas, yra pakankamai išsamus ir pagrįstas, atitinka esminius VAI 10 straipsnio 5 dalyje nustatytus teisinio ir faktinio pagrindimo reikalavimus, todėl naikinti Raštą nėra pagrindo.

Netenkinus reikalavimo dėl Rašto panaikinimo, nėra pagrindo tenkinti ir išvestinių skundo reikalavimų dėl įpareigojimo Tarnybą atlikti veiksmus.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos, trečiajam suinteresuotam asmeniui viešajai įstaigai „V“ dėl Valstybinės akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (data neskelbtina) rašto Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl informacijos pateikimo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Bylos šalys per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos gali apskųsti sprendimą Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Drąsutavičienė

Komisijos narės

Vilija Astrauskienė

Laura Bernikienė